

Aanvullend natuuronderzoek locatie Bonenburgerlaan 23-29 te Heerde

Aanvullend veldonderzoek naar het voorkomen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen

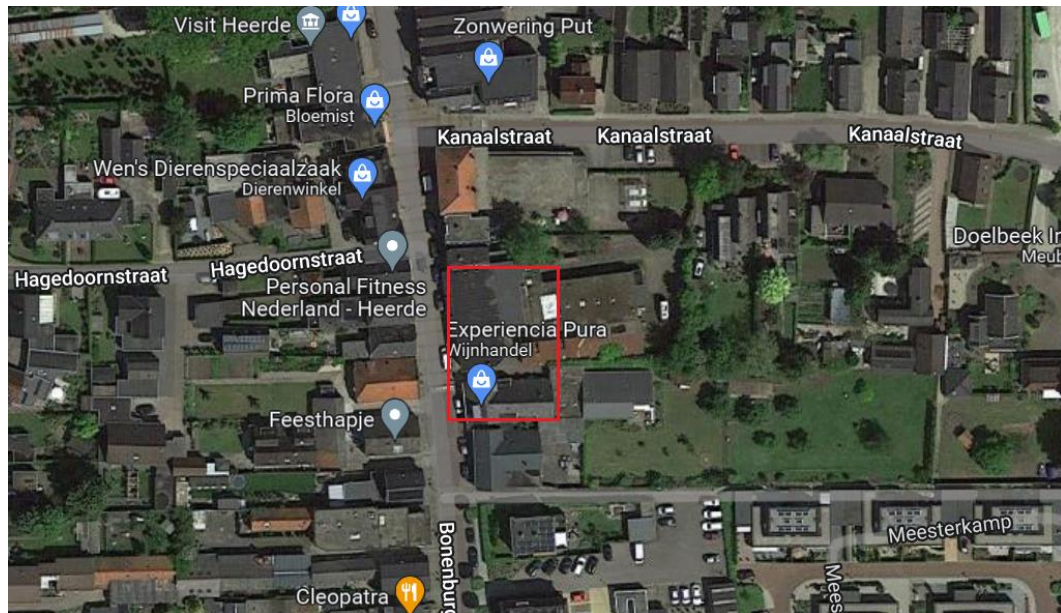
Datum: 18-07-2023
Auteur: D. Tuitert
Opdrachtgever: Aveco de Bondt
Rapportnummer: AVNO/2023/18.07
Versie: D2

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor een locatie aan de Bonenburgerlaan 23-29 in Heerde bestaan herontwikkelingsplannen, waarbij o.a. de bestaande bebouwing wordt gesloopt. In opdracht van Aveco de Bondt is hiervoor een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd. Uit het verkennend natuuronderzoek is gebleken dat aanwezigheid van huismus, gierzwaluw en vleermuizen in de te slopen bebouwing niet op voorhand kan worden uitgesloten. Daarom is in 2022 aanvullend veldonderzoek naar deze soort(groep)en uitgevoerd. Voorliggend rapport bevat de uitkomsten van het aanvullend veldonderzoek.

Figuur 1.1: Globale ligging onderzoeksgebied (rood omlijnd).

1.2 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of in de te slopen bebouwing nestplaatsen van huismus en gierzwaluw of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. In dat geval zouden door de voorgenomen sloop van de bebouwing in het onderzoeksgebied verbodsbepalingen uit Wet natuurbescherming kunnen worden overtreden ten aanzien van beschermde soorten. Indien sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, dan is voor de ingreep een ontheffing vereist op grond van de Wet natuurbescherming. Indien geen sprake is van overtreding van de verbodsbepalingen, dan kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder ontheffing.

2 Werkwijze

2.1 Vleermuizen

Het inventariseren van vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021. Het aantal veldbezoeken is gebaseerd op de potentiële aanwezigheid van de volgende functies voor de gebouwbewonende vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger:

- Kraam-/zomerverblijfplaats
- Paarverblijfplaats

Andere gebouwbewonende soorten zoals meervleermuis en gewone grootoorvleermuis worden niet verwacht vanwege de locatie (afwezigheid van groot open water in de omgeving voor meervleermuis) of afwezigheid van toegankelijke houten zolderruimtes in de gebouwen (gewone grootoorvleermuis).

In totaal hebben vijf veldbezoeken plaatsgevonden, waarvan drie in voorjaar/zomer om kraamverblijven en/of zomerverblijven in kaart te brengen en twee in het najaar om potentiële paarverblijven te kunnen vaststellen. Van hoog- of grootbouw (zoals bijv. flats, ziekenhuizen, schoolgebouwen en verzorgingshuizen) is geen sprake, de bebouwing heeft geen groot volume aan bakstenen gevels die een goede buffering kan geven voor overwinterende vleermuizen. Het merendeel van de bebouwing heeft bovendien geen spouwmuur. Aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen wordt daarom niet verwacht. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd onder droge weersomstandigheden. De veldbezoeken zijn door twee vleermuisonderzoekers uitgevoerd. In onderstaande tabel zijn de data en weersomstandigheden van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 1: Data en weersomstandigheden van de vleermuisinventarisaties

Datum	Type inventarisatie	Tijden bezoek	Weersomstandigheden
27-05-2022	Zomer- en kraamverblijven	21.20 – 23.45 uur	13° Celsius, bewolkt, windkracht 2
17-06-2022	Zomer- en kraamverblijven	21.30 – 0.00 uur	19° Celsius, onbewolkt, windkracht 2
08-07-2022	Zomer- en kraamverblijven	03.00 – 05.30 uur	12° Celsius, half bewolkt, windkracht 2
31-08-2022	Paarverblijfplaatsen	21.30 – 23.30 uur	14° Celsius, half bewolkt, windkracht 2
21-09-2022	Paarverblijfplaatsen	20.30 – 22.30 uur	15° Celsius, bewolkt, windkracht 3

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met behulp van een Pettersson D240x batdetector, die ultrasone geluiden van vleermuizen omzet in voor mensen hoorbare tonen. Daarnaast is er als aanvulling regelmatig gebruik gemaakt van een warmtebeeldkijker (Pulsar Helion XP28) waarmee onder meer het eventuele uit- of invliegen en de richting waarin de vleermuizen vliegen, ook met behulp van zicht, vastgesteld kan worden.

2.2 Gierzwaluw

De inventarisaties van gierzwaluw zijn uitgevoerd door te kijken naar aanwezigheid van roepende mannetjes, bedelende jongen en ander nestindicerend gedrag van de gierzwaluw zoals voedselvluchten. Er zijn in totaal drie avondbezoeken uitgevoerd op 27 mei, 17 juni en 7 juli 2022 onder goede weersomstandigheden (droog, weinig wind).

2.3 Huismus

De inventarisaties naar huismus zijn uitgevoerd door te kijken naar aanwezigheid van zingende huismusmannetjes, bedelende jongen en ander nestindicerend gedrag van de huismus zoals voedselvluchten of transport van nestmateriaal. Er zijn in totaal twee veldbezoeken uitgevoerd op 12 april en 6 mei 2022.

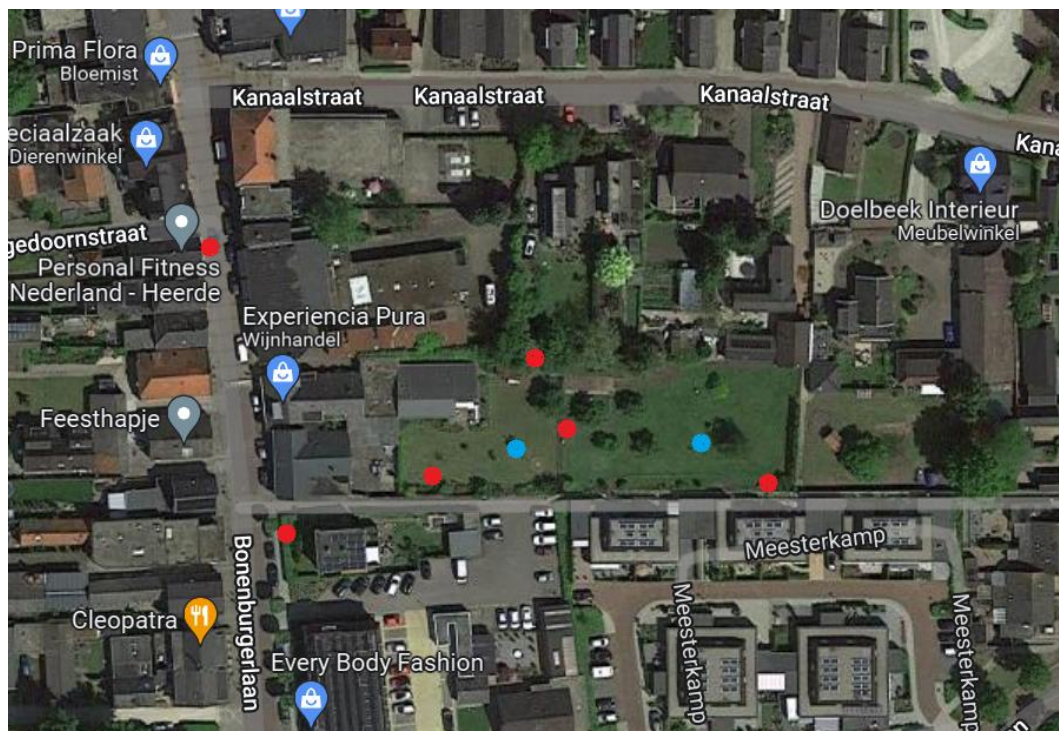
3 Resultaten

3.1 Vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in het onderzoeksgebied. Aanwezigheid van zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen in het onderzoeksgebied kan derhalve worden uitgesloten. Er is geen zwermgedrag van vleermuizen waargenomen in het onderzoeksgebied en geen baltsactiviteit in het najaar. Van een baltsterritorium van een mannetjes vleermuis in het onderzoeksgebied is geen sprake.

Op het terrein zijn kortstondig enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen en tweemaal kort een foeragerende laatvlieger waargenomen tijdens het vleermuisonderzoek. Met name het dierenparkje aan de achterzijde van de onderzochte gebouwen wordt door vleermuizen gebruikt om te foerageren. Van essentieel foerageergebied van vleermuizen in het onderzoeksgebied is gelet op de beperkte aantallen vleermuizen en het incidentele karakter van de waarnemingen geen sprake. In de directe omgeving is bovendien veel groen aanwezig wat kan dienen als foerageergebied. Andere vleermuissoorten dan gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn tijdens het vleermuisonderzoek niet waargenomen.

Er zijn tijdens het vleermuisonderzoek geen vliegroutes van vleermuizen vastgesteld in of direct aangrenzend aan het onderzoeksgebied.

Figuur 3: Waarnemingen foeragerende gewone dwergvleermuizen (rode stip) en laatvlieger (blauwe stip) in en rond het onderzoeksgebied.

3.2 Huismus

Tijdens het onderzoek naar de huismus zijn geen huismussen in het onderzoeksgebied waargenomen. Er is geen nestindicerend gedrag van huismussen vastgesteld in de te slopen bebouwing. Aanwezigheid van nesten van huismus in de te slopen bebouwing kan op grond daarvan worden uitgesloten. In gebouwen rondom het onderzoeksgebied zijn wel roepende huismussen gehoord, onder andere in de woning naast het onderzoeksgebied (Bonenburgerlaan 31) en in gebouwen aan de overzijde van de straat. Hier zijn waarschijnlijk nestplaatsen van huismus aanwezig. De voorgenomen herontwikkeling

heeft echter geen negatieve invloed op de functionaliteit van deze nestplaatsen van de huismus. Het onderzoeksgebied vormt verder geen essentieel foerageergebied voor de soort.

3.3 Gierzwaluw

Tijdens het onderzoek naar de gierzwaluwen zijn geen gierzwaluwen in het onderzoeksgebied waargenomen. Er is geen nestindicerend gedrag van gierzwaluwen vastgesteld in de te slopen bebouwing. Aanwezigheid van nesten van gierzwaluw in de te slopen bebouwing kan op grond daarvan worden uitgesloten. Boven het oude centrum van Heerde en met name rondom de grote kerk zijn wel enkele tientallen gierzwaluwen gezien en gehoord tijdens het veldonderzoek. Hier zijn waarschijnlijk wel nestplaatsen van gierzwaluwen aanwezig. Deze hebben geen binding met het onderzoeksgebied. De voorgenomen herontwikkeling heeft ook geen negatieve invloed op de functionaliteit van deze nestplaatsen van de gierzwaluw.

4 Conclusie

4.1 Vleermuizen

In de te slopen bebouwing zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig en het onderzoeksgebied fungeert niet als essentieel foerageergebied of als essentiële vliegrou- te voor vleermuizen. Van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuur- bescherming ten aanzien van vleermuizen is geen sprake. De bebouwing kan worden gesloopt zonder ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vleermuizen.

4.2 Huismus

De te slopen bebouwing fungeert niet als nestplaats voor de huismus en het onderzoeks- gebied vormt geen essentieel foerageergebied voor de soort. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de huismus. Voor de huismus is geen ontheffing op grond van de Wet na- tuurbescherming nodig.

4.3 Gierzwaluw

De te slopen bebouwing fungeert niet als nestplaats voor de gierzwaluw en het onder- zoeksgebied vormt geen essentieel foerageergebied voor de soort. De ingreep leidt der- halve niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de gierzwaluw. Voor de gierzwaluw is geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.